

หลักสูตรการทอเสื่ออก
จำนวน 35 ชั่วโมง
กลุ่มวิชา อาชีพเฉพาะทาง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอชุมพลบุรี

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายในกรอบเวลา 2 ปี ที่พัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขารู้เราเท่าทัน” เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก “ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงโดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคงมีงานทำอย่างยั่งยืนมีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากลซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ สภาพสังคมปัจจุบันระบบสาธารณสุขมีคุณภาพและเป็นและสำคัญในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทอเสื่อด้วยวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ใกล้ตัว เมื่อก่อนการทอเสื่อ เป็นไปเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน เสื่ออกในอดีตเป็นของใช้ที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับปูนั่งหรือนอน จนถึงกับมีคำกล่าวที่ว่า บ้านไหนไม่มีเสื่อใช้ ถือว่า พ่อ แม่ ลูก เกียจคร้านไม่มีฝีมือ หนุ่มสาวที่แต่งงานตั้งครอบครัวใหม่หรือขึ้นเรือนใหม่ จะต้องเตรียมที่นอน หมอน มุ้ง ส่วนเสื่อฝ่ายหญิงจะจัดเตรียมทอสะสมไว้เป็นของขึ้นเรือน นอกจากนี้ยังทอเพื่อถวายเป็นไทยทานให้กับวัด เพื่อบำรุงศาสนาในฤดูเทศกาลต่างๆ และยังนำเสื่อที่ทอไปซื้อขายแลกเปลี่ยนกับหมู่บ้านใกล้เคียง

สกร.ระดับอำเภอชุมพลบุรี เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน หลักสูตรการทอเสื่ออกขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้หลังฤดูทำนาหรือช่วงเวลารว่างเป็นการสร้างฐานการเรียนรู้และเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ตรงของคนในชุมชน

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดรายได้
2. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน
3. เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น ทั้งเนื้อหา ระยะเวลาเรียน และการจัดกระบวนการเรียนรู้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการทอเสื่ออกโดยใช้ต้นกกเป็นวัตถุดิบ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเกิดทักษะในการออกตลาด
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชน ผู้ที่ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

รวม 35 ชั่วโมง แบ่งเป็น

ภาคทฤษฎี จำนวน 10 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 25 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก จำนวน 2 ชั่วโมง
 1. ประวัติความเป็นมา
 2. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก
 3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอเสื่อกก
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก จำนวน 10 ชั่วโมง
 1. การจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอเสื่อกก
 2. ขั้นตอนการออกแบบลายเสื่อกก
3. ขั้นตอนการทอเสื่อกก จำนวน 18 ชั่วโมง
 1. การสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทอเสื่อกก ทำงานได้ครบทุกขั้นตอน
4. การบริหารจัดการและการตลาด จำนวน 5 ชั่วโมง
 1. การเลือกวัสดุในการออกแบบบรรจุภัณฑ์
 2. การนำวัสดุในท้องถิ่นมาออกแบบบรรจุภัณฑ์
 3. ช่องทางการจัดทำหน่าย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดทำกิจกรรมสำรวจ และวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพและความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกเลือกประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง

- เรียนรู้จากภูมิปัญญา ทฤษฎีและปฏิบัติ
- เรียนรู้จากกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การจัดการผลิตและการจัดการตลาด

5. จัดทำโครงการประกอบอาชีพ การเขียนโครงการ เสนอ อนุมัติโครงการ

6. การนิเทศติดตามประเมินโครงการของผู้เรียนและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสาร หนังสือ วารสาร สื่อออนไลน์
2. youtube
3. สื่อบุคคล / ภูมิปัญญา

การวัดและประเมินผล

1. สามารถสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงาน
2. ใบงาน “การทอเสื่อกก”
3. แบบประเมินชิ้นงาน “การทอเสื่อกก”
4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอเสื่อกก

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.ช่องทางการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก	1. เพื่อทราบประวัติความเป็นมา 2. เพื่อทราบความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก 3. เพื่อทราบภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอเสื่อกก	1. ประวัติความเป็นมา 2. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก 3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอเสื่อกก	วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่อง 1. วิธีการทอเสื่อกก 2. เทคนิคการทอเสื่อกก 3. ขั้นตอนการทอเสื่อกก 4. วิเคราะห์ตนเองในการประกอบอาชีพ สามารถบอกคุณธรรม จริยธรรม สำหรับอาชีพได้	2 ชั่วโมง	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทอเสื่อกก	1. เพื่อทราบการจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอเสื่อกก 2. เพื่อทราบขั้นตอนการออกแบบลายเสื่อกก	1. การจัดเตรียม วัสดุ/อุปกรณ์ในการทอเสื่อกก 2. ขั้นตอนการออกแบบลายเสื่อกก	วิทยากรสาธิตพร้อมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ สิ่งที่ต้องเตรียม 1. เชือกปอฟาง 2. ฟืม 3. ไม้สอด 4. เส้นกก 5.เสื่อกกของจริง	3 ชั่วโมง	7 ชั่วโมง
3. ขั้นตอนการทอเสื่อกก	-สามารถสรุปขั้นตอนและเทคนิคการทำงาน -เพื่อประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอน	1. ขั้นตอนและเทคนิคการทอเสื่อกก ทำงานได้ครบทุกขั้นตอน	1. ทำใบงาน/ชิ้นงาน การทอเสื่อกก 2.วิทยากรให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ 3.ลงมือปฏิบัติ ทอเสื่อกก	4 ชั่วโมง	14 ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าขาม้า (ต่อ)

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4.การบริหารจัดการและการตลาด	1.เพื่อทราบการวิเคราะห์และวางแผนการตลาด 2.เพื่อทราบการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	1.การวิเคราะห์และวางแผนการตลาด 2.การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	1.สอนการวางแผนการตลาด การบรรจุภัณฑ์ การจำหน่ายสินค้า 2.การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	2 ชั่วโมง	3 ชั่วโมง
รวม				40 ชั่วโมง	

ลงชื่อ.....ผู้จัดทำหลักสูตร
(นางลำตวน บุญสะอาด)
วิทยากร

ลงชื่อ.....
(นางสาววารินทร์ วงษ์ทอง)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....
(นางสาววารินทร์ วงษ์ทอง)
เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....
(นางสาวมัทิกา การงานดี)
ครูชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายภานุวงศ์ ศรีประเสริฐ)
ประธานกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางสำลี ธราวุธ)
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอชุมพลบุรี
ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอชุมพลบุรี

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตร.....การทอเสื่อกก.....

จำนวน.....35.....ชั่วโมง

ระหว่างวันที่.....

เวลาเรียน 09.00 น. – 15.00 น. (วันละ 5 ชม.)

สถานที่จัดการเรียน.....

วัน / เดือน / ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
.....	09.00น. – 15.00น.	<p>1.การปฐมนิเทศ สร้างความคุ้นเคย ซึ่งกันและกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเป็นมา ระยะเวลาในการเรียน องค์ประกอบของหลักสูตรและเกณฑ์การประเมินชิ้นงาน - แนะนำวัสดุ / อุปกรณ์ในการทำทอเสื่อกก - เลือกเส้นด้ายวัตถุดิบและส่วนประกอบการเลือกแบบและและการออกแบบทันตามตลาดต้องการ <p>การเลือกแบบและการออกแบบ</p> <p>2. แนะนำวิธีการเลือกกกและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำทอเสื่อกก</p> <p>3.ให้ความรู้ภาคทฤษฎีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเสื่อกก</p> <p>วิธีการเลือกต้นกก / การตากแห้งต้นกกและการรีดต้นกก</p> <p>ข้อควรระวังในการรีดต้นกก/ การควบคุมความชื้นระหว่างทอเสื่อกก</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทอเสื่อขั้นตอนในการย้อมสีเส้นกก - ขั้นตอนการเตรียมเส้นกกสำหรับพุ่ง และสำหรับเส้นยืน <p>การออกแบบลวดลายต่างๆ</p> <p>การเก็บลายเสื่อกก</p> <ul style="list-style-type: none"> -ข้อควรระวังในการเก็บลายเสื่อกก <p>วิธีขั้นตอนการเก็บริม</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุดประสงค์ของการเก็บริม - วัสดุและอุปกรณ์ - วิธี/ขั้นตอนการเก็บริม - ข้อควรระวังในการเก็บริม <p>การสาธิตและฝึกปฏิบัติการปฏิบัติวิธีการทอเสื่อกก ตามแบบที่ต้องการ /และตามความนิยมของท้องตลาด เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบลายถักเปีย - แบบลายสองหน้า - แบบลายยกลายฉัตรพิมาน - แบบลายยกลายตัวอักษร 	5 ชั่วโมง

วัน / เดือน / ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
.....	09.00น. – 15.00น.	<u>ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติและสาธิต</u> - แบบลายถักเปีย - แบบลายสองหน้า - แบบลายยกลายฉัตรพิมาน - แบบลายยกลายตัวอักษร 1.ความรู้ทั่วไปของการทอเสื่อกก 2.วิธีการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ 3.วิธีการขั้นตอนการทำ 4.ประโยชน์ของการทอเสื่อกก - แบบลายถักเปีย - แบบลายสองหน้า - แบบลายยกลายฉัตรพิมาน - แบบลายยกลายตัวอักษร	25 ชั่วโมง
.....	09.00น. – 15.00น.	การเพิ่มมูลค่าสินค้าและความรู้เกี่ยวกับการค้าออนไลน์ 1.การออกแบบผลิตภัณฑ์ 2.การเข้าใจดิจิทัล 3.ประโยชน์และความสำคัญของการค้าขายในระบบออนไลน์ 4.ช่องทางการจัดจำหน่าย	5 ชั่วโมง

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วิทยากรผู้สอน

